
HRVATSKO GOSPODARSTVO ZA 21. STOLJEĆE

Tijekom 156 godina djelovanja Matica hrvatska objavila je velik broj knjiga iz hrvatske i svjetske književnosti, umjetnosti, znanosti i kulture. Premda se u svojoj bogatoj tradiciji bavila i problemima gospodarstva, ovo je prvi put da u slobodnoj hrvatskoj državi pokušava misliti o budućnosti hrvatskoga gospodarstva za bolju sutrašnjicu.

Iz ljubavi prema hrvatskome narodu Matica ni ovaj put nije mogla odoljeti izazovu vremena, pa se upustila u projekt "HRVATSKO GOSPODARSTVO ZA 21. STOLJEĆE"

Na prijelazu u treće tisućljeće hrvatski narod se izborio za svoju samostalnu i nezavisnu Hrvatsku s ciljem da to bude država zadovoljnih ljudi.

Stvaranjem nacionalne države nastale su tranzicijske promjene i procesi s raznim posljedicama za većinsko siromašno stanovništvo, ali istodobno i za manjinski bogati ("tajkunski") dio hrvatskog stanovništva.

Novi politički i društveni model zamijenio je stari i potrošeni sustav, s tim da u gospodarstvu nije pronađen odgovarajući koji će zadovoljiti većinu Hrvata, ali i cijeli moderni svjetski gospodarski model.

Svi se slažu kako u postojećem gospodarskom sustavu treba napraviti velik zaokret, jer je:

- **stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj veća od 20%**
- **ukupan vanjski dug iznosi više od 9 milijardi dolara**
- **ukupan unutarnji dug iznosi više od 35 milijardi kuna**
- **izvoz se smanjuje a razina uvoza je i dalje visoka**
- **cijena kapitala je neopravdano skupa (visoke kamate)**
- **itd.**

Koji su nam ciljevi?

Cilj nam je da hrvatsko gospodarstvo dostigne stupanj razvijenih zapadnih ekonomija te da postanemo članicom Europske unije. Da bismo uspjeli, treba udovoljiti trima kriterijima:

1. Politički kriterij — zapadna demokracija
— pravna država
— ljudska prava
2. Gospodarski kriterij — djelovanje tržišnih mehanizama
— kodeks poslovnog morala
— konkurentnost proizvoda i usluga unutar
Europske unije
3. Opći kriterij — prihvaćanje ciljeva u politici, gospodarstvu i
monetarnoj uniji.

Uvažavajući ove ciljeve, Matica hrvatska formirala je stručni tim sa zadatkom da analizira gospodarsko stanje u Hrvatskoj te pokuša projicirati hrvatsko gospodarstvo za 21. stoljeće.

Hrvatska ima specifičnosti koje bi trebale određivati ukupan razvoj hrvatskoga gospodarstva. U tome smislu pojedini su autori obradili hrvatske posebnosti kao što su turizam, poljoprivreda, promet (Radnić, Kovačić, Prebežac), stanovništvo, nezaposlenost, obrazovanje (Gelo, Šošić, Jašić), tranzicijske promjene u Hrvatskoj (Bilandžić, Supek), te ekonomsku politiku na pragu 21. stoljeća (Rohatinski).

Cilj nam je usporediti sva hrvatska gospodarska dostignuća s relevantnim dostignućima u Europskoj uniji uz prognozu (projekciju) približavanja svim rezultatima u određenim etapama tijekom 21. stoljeća.

Mr. Niko Vidović, gospodarski tajnik,
voditelj projekta